

Dosar nr. 3r-252/22
2-23117063-01-3r-22082023

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh. Mîra, A. Malîi, A. Bostan)

DECIZIE

27 septembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Mariana Pitic
Ion Malanciuc

examinând recursul depus de Ceban Ion, reprezentat de avocatul Barașianț Mariana,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Ion împotriva Comisiei Electorale Centrale, terți Primăria municipiului Chișinău și Partidul Politic „Partidul Liberal Democrat din Moldova”, privind anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1162 din 09 august 2023 „cu privire la sesizarea nr. CEC7/5708 din 24 iulie 2023”,

împotriva încheierii din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Ceban Ion, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, pe motiv că cererea nu întrunește condițiile prevăzute de art. 208 din Codul administrativ, ce țin de respectarea procedurii prealabile,

c o n s t a t ă :

La data de 08 septembrie 2023, Ceban Ion, reprezentat de avocatul Barașianț Mariana, a sesizat Curtea de Apel Chișinău cu acțiunea în contencios administrativ îndreptată împotriva Comisiei Electorale Centrale, cu participarea persoanelor terțe Primăria mun. Chișinău și Partidul Politic „Partidul Liberal Democrat din Moldova”, prin care a solicitat anularea hotărârii CEC nr. 1162 din 09.08.2023 „cu privire la sesizarea nr. CEC-7/5708 din 24 iulie 2023”.

Prin încheierea din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Ceban Ion, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, pe motiv că cererea nu întrunește condițiile prevăzute de art. 208 din Codul administrativ, ce țin de respectarea procedurii prealabile.

La data de 22 septembrie 2023, Ceban Ion, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că este eronată concluzia primei instanțe, precum că doar hotărârile Comisiei Electorale Centrale care au tangență cu reflectarea alegerilor pot fi contestate direct la Curtea de Apel Chișinău fără respectarea procedurii prealabile, or potrivit legii, Comisia Electorală Centrală nici nu este competentă să adopte hotărâri care au tangență cu reflectarea alegerilor, această prerogativă aparținând exclusiv Consiliului audiovizualului.

Recurentul a subliniat că legiuitorul a stabilit reguli exprese privind necesitatea respectării procedurii prealabile, această instituție fiind necesară doar în cazul contestării actelor/acțiunilor/inacțiunilor organelor electorale ierarhic inferioare. Corespunzător, acțiunile în contencios administrativ privind legalitatea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale, precum și cele privind acțiunile/inacțiunile acestei instituții - se depun, fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chișinău.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 19 septembrie 2023, fiind notificată recurentului și reprezentantului acestuia, la aceeași dată, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la actele cauzei (f.d. 102).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Ceban Ion, reprezentat de avocatul Barașianț Mariana s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

La data de 25 septembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa CEC copia recursului depus de Ceban Ion, reprezentat de avocatul Barașianț Mariana împotriva încheierii din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

La data de 26 septembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a depus referință la recursul declarat de Ceban Ion, reprezentat de avocatul Barașianț Mariana, prin care a solicitat declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

Prin prisma art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.

Conform art. 243 alin. (2) – (3) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces. Decizia prin care se soluționează recursul împotriva încheierii judecătorești se motivează în scris.

Studiind actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Ceban Ion, reprezentat de avocatul Barașianț Mariana împotriva încheierii din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi admis cu anularea încheierii contestate și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea anulată.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Actele cauzei denotă că, la data de 08 septembrie 2023, Ceban Ion, reprezentat de avocatul Barașianț Mariana, a sesizat Curtea de Apel Chișinău cu acțiunea în contencios administrativ îndreptată împotriva Comisiei Electorale Centrale, cu participarea persoanelor terțe Primăria mun. Chișinău și Partidul Politic „Partidul Liberal Democrat din Moldova”, prin care a solicitat anularea hotărârii CEC nr. 1162 din 09.08.2023 „cu privire la sesizarea nr. CEC-7/5708 din 24 iulie 2023”.

Prin încheierea din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Ceban Ion, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, pe motiv că cererea nu întrunește condițiile prevăzute de art. 208 din Codul administrativ, ce țin de respectarea procedurii prealabile.

În motivarea soluției adoptate, Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile art. 91 alin. (5) din Codul electoral, și a conchis că hotărârea CEC nr. 1162 din 09 august 2023 „Cu privire la sesizarea nr. CEC7/5708 din 24 iulie 2023” nu are tangență cu reflectarea alegerilor.

Conform art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

În conformitate cu art. 207 alin. (1) al Codului administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Potrivit art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art.208.

Conform art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 91 alin. (1) din Codul electoral, în sensul prezentului cod, prin contestație se înțelege cererea (sesizarea) în formă scrisă, inclusiv cererea prealabilă, prin care: se cere revizuirea, anularea, în tot sau în parte, ori emiterea unui act administrativ de către organul electoral, realizarea unei acțiuni sau obligarea organului electoral la inacțiune; se contestă acțiunile/inacțiunile considerate ca ilegale ale subiecților înregistrați, acreditați sau confirmați ori care urmează a fi înregistrați, acreditați sau confirmați de către organele electorale, denumiți în continuare *subiecți electorali*; se contestă faptele considerate ca încălcare a modului de reflectare a

campaniei electorale, de difuzare sau de plasare a publicității electorale; se contestă faptele considerate ca încălcare a cadrului normativ cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale, a candidaților desemnați, a grupurilor de inițiativă și a participanților la referendum; se formulează critici în legătură cu alte încălcări ale legislației electorale.

Conform art. 91 alin. (5) din Codul electoral, acțiunile în contencios administrativ privind legalitatea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale și a deciziilor Consiliului Audiovizualului care au tangență cu reflectarea alegerilor, precum și cele privind acțiunile/inacțiunile acestora se depun, fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chișinău

Raportând cadrul legal la circumstanțele faptice ale litigiului dedus judecății, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Curtea de Apel Chișinău corect a stabilit că obiect al prezentului litigiu îl constituie hotărârea CEC nr. 1162 din 09.08.2023 „cu privire la sesizarea nr. CEC-7/5708 din 24.07.2023”. Însă, la soluționarea litigiului, prima instanță eronat a interpretat prevederile art. 91 alin. (5) din Codul electoral.

Or, din interpretarea logico-juridică a prevederilor art. 91 alin. (5) din Codul electoral rezultă că sintagma „care au tangență cu reflectarea alegerilor” conținută în norma enunțată, se referă exclusiv la activitatea și competența Consiliului Audiovizualului.

Astfel, conform art. 90 alin. (15) din Codul electoral, în perioada electorală, Consiliul Audiovizualului monitorizează modul în care furnizorii de servicii media respectă declarațiile politicii editoriale pentru reflectarea alegerilor. În funcție de posibilitățile tehnice, sunt monitorizați prioritar furnizorii de servicii media generaliste și de știri care, potrivit măsurărilor efectuate de instituția specializată, au avut cele mai mari cote de audiență în ultimele trei luni anterioare lunii în care este stabilită data alegerilor.

Iar, conform art. 18 din Codul electoral, misiunea Comisiei Electorale Centrale este crearea condițiilor optime pentru exercitarea nestingherită de către cetățenii Republicii Moldova a dreptului constituțional de a alege și de a fi aleși în cadrul unor alegeri libere și corecte, inclusiv prin asigurarea respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

Prin urmare, din normele precitate se deduce că reflectarea alegerilor este inclusă în sfera de competență a Consiliului Audiovizualului, fapt ce poate fi dedus inclusiv și din prevederile Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media din Republica Moldova, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1137 din 27 iulie 2023.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că la adoptarea încheierea Curții de Apel Chișinău, prima instanță eronat a interpretat prevederile art. 91 alin. (5) din Codul electoral, iar argumentele invocate de recurent sunt întemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Ceban Ion, reprezentat de avocatul Barașianț Mariana, cu anularea încheierii din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea anulată.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c), alin. (3) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul depus de Ceban Ion, reprezentat de avocatul Barașianț Mariana.

Se anulează încheierea din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Ion împotriva Comisiei Electorale Centrale, terți Primăria municipiului Chișinău și Partidul Politic „Partidul Liberal Democrat din Moldova”, privind anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1162 din 09 august 2023 „cu privire la sesizarea nr. CEC7/5708 din 24 iulie 2023”, și se remite cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea anulată.

Decizia este nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Mariana Pitic

Ion Malanciuc